Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС: HEnderson 4-1016

РІК LX. Ч. 270. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 11-го ЖОВТНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 270. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 11, 1952. VOL. LX.

ПРЕЗИДЕНТ ТРУМАН ПРОМОВЛЯЄ В НЮ ЙОРКУ

У БОФАЛО ЗАЯВЛЯЄТЬСЯ ПРОТИ ЗАКОНУ МЕК КАРРАНА

Після своєї об'їздки західних стейтів і після перерви подорожі для зареєстрування себе в своїй родинній місцевості в Індепенденс, у стейті Мізурі президент Труман заповів свій приїзд до міста Ню Йорку на цілу добу, починаючи з п'ятниці 10 жовтня. Місто Ню Йорк поробило всякі приготування на привіт президента, а партійні демократичні організації приготовилися вислухати промов номінального голови своєї партії. Заповіджено дві промови Трумана: одну під голим небом у суботу удень при 136 вул. і Ніколас евеню, а увечорі на обіді в готелі Валдорф Асторія, на запрошення Громадянського Комітету святкування Дня Колумба. Крім того Труман заповів сдну промову в Йонкерс під Ню Йорком.

Останні промови през. Трумана позначені великим завзяттям проти генерала Двайта Д. Айзенгавера, республіканського кандидата на президента ЗДА. „У промові в Белфонтен, у стейті Огайо, з якого походить сен. Роберт А. Тефт, Труман насмішливо сказав, що сен. Тефт їздить з агітацією за вибір ген. Айзенгавера, бо генерал „на ділі, це тільки віконна металева прикраса для сен. Тефта". Айзенгавер — за твердженням Трумана — прийняв програму Тефта, „відрікаючися всіх своїх засад, що їх голосив перед номінацією на кандидата. У промові в Клівленді Труман сказав, що Айзенгавер тепер обіцює знизити податки, але як був командуючим генералом, то одобрював всі податки, не зважаючи на засади ощадности, про які говорить тепер.

Помітна була промова президента в місті Бофало, у стейті Ню Йорк, виголошена в четвер, у Меморіял Голл у приявності 10,000 осіб, між якими значну кількість творили колишні еміґранти з різних европейських країн. Перед ними він заявив, що сен. Пат Мек Карран „це не мій демократ" тому, що він автор закону про іміграцію, якого Труман не хотів підписати. За те з признанням висловився президент про сенатора ньюйорського стейту Герберта Лімена, який саме веде боротьбу проти цього закону. При обговоренню іміґраційного закону, виступив він з закидом проти ген. Айзенгавера, якого він вважає прихильником закону Мек Каррана. Президент сказав, що цей закон робить різницю між іміґрантами з східної й західної та північної Европи й тому він змагає його перероблення. Він згадав теж про потребу дальшої допомоги втікачам з Совєтів. Заки Труман прибув до залі, його витав здвиг народу з 35,000, коли він вийшов з залізничого двірця.

В грудні покличуть 47,000 рекрутів до війська

Вашингтон. — Команда армії проголосила призив для 47,000 рекрутів у грудні, яких буде покликати ступнево, щоб не викликати сумного настрою на саме Різдво. Поборова комісія попереджає, що раніше будуть призвані рекрути віком 20-21 років, а молодші підуть пізніше. Квота рекрутів на грудень майже така сама, як на жовтень і листопад. Це відноситься тільки до армії, бо фльота, морська піхота й повітряні сили дістають дальше вистачаюче число рекрутів з-поміж добровольців. Для потіхи батьків Поборова Служба оповіщає, що буде давати малі відпустки для вояків, приміщених в таборах недалеко їхніх місцевостей.

Реєстрація виборців зменшилася в четвертому дні

Ню Йорк. — Перші три дні виявили небувале заінтересування населення реєстрацією для голосування на виборах 4 листопада, одначе вже четвертий день не здійснив надій, передбачуваних провідниками обидвох політичних партій. Досі зареєструвалося в цілому місті 2,186,062, отже більше ніж це було вісім років тому, коли реєстрація побила всі попередні рекорди, бо тоді в перших чотирьох днях кількість зголошених досягла цифри 1,973,887. Спостерігачі передбачували більше число. Останній день реєстрації припадає в суботу. Реєстраційні льокалі будуть відчинені від год. 7 ранку до 10:30 ввечорі. Тому, що влада все таки надіється збільшення кількости реєстрантів в двох останніх днях, тобто в п'ятницю й суботу, стейтовий секретар заявив, що робить приготування до продовження часу голосування на дві додаткові години на 4 листопада. Щоб це сталося, потрібно наперед знати кількість усіх реєстрантів. Радієві програми роблять усі можливі зусилля, щоб спонукати громадян до сповнення їхнього обов'язку ще в останній хвилині.

ГУЧНЕ ПРИЙНЯТТЯ ДЛЯ АЙЗЕНГАВЕРА В ЛОС АНДЖЕЛЕС

Лос Анджелес. — Найбільшого прийняття в історії міста Лос Анджелес з сипанням конфеттів і розкитанням паперових стрічок зазнав ген. Двайт Д. Айзенгавер, коли приїхав сюди з промовою як республіканський кандидат на президента в четвер. Куснаки паперів, що їх сипали мешканці з горішніх поверхів під час проїздки генерала вулицями міста пополудні, творили цілі хмари, а з грудей людей, що стояли по обидвох боках вулиць ішли гомінкі оклики привіту. Сотні тисяч народу брали участь в цій небувалій маніфестації.

У промові, виголошеній ввечорі у присутності 8,000 осіб в Пан-Пасіфік Одіторіюм Айзенгавер обговорив потребу федеральної допомоги на обмежену скалю для медичної опіки населення і для створення відносин, щоб населення мало рівну можливість користати з багатств країни. Він згадав теж про необхідність „рівної нагоди для кожного американця без уваги на расу, колір або віру". Генерал обіцяв започаткувати таку рівність рас тим, що покінчить з расовим вирізнюванням населення в дистрикті Колумбія, в якому побудоване місто Вашингтон. Обіцяв теж допомогу для приватних шпиталів в користь населення, замість переводити медичне забезпечення, як це плянують демократи, а не забув теж за допомогу для навчання молоді.

ПЕРЕДВИБОРЧА КАМПАНІЯ В ПОВНОМУ РОЗГАРІ

З наближенням дати виборів, кандидати на президента та їх прихильники з кожним днем пожвавлюють свою передвиборчу кампанію, відбуваючи поїздки по країні та виголошуючи часом по кілька промов денно. На фото: демократичний кандидат губ. А. Стівенсон (стоїть посередині) під час своєї кампанії в стейті Вісконсин. Біля нього стоять: демократичний кандидат на сенатора Томас Ферчайлд (зліва) та кандидат на губернатора стейту Вільям Проксмайр.

Стівенсон передбачує великий добробут в недалекій майбутності

Ст. Луї, Мо. — У присутності 12,000 осіб, демократичний кандидат на президента губ. Адлей Е. Стівенсон виголосив промову про майбутній економічний добробут Америки шляхом використання природніх багатств Америки при допомозі федерального скарбу. Як зразок такого пляну, Стівенсон згадав закупно Луїзіяни від французів тому 150 років за казочно низьку ціну. Як купно Луїзіяни стало підставою розвитку ЗДА на захід, так і тепер треба змагати, щоб федеральним коштом переводити великі економічні пляни, з якию могло б користати вже наступне покоління. Як колись проти купна Луїзіяни протестували консервативні групи, так тепер протестують проти таких проєктів республіканці, закидуючи демократам, що вони вводять соціялізм, твердив Стівенсон. Він висміяв закид республіканців, що ми тепер втішаємося „воєнним добробутом", бо, на думку промовця, справжній добробут прийде щойно під час миру, якщо Демократична партія залишиться при владі й матиме спроможність здійснити програму, яку він з'ясував в десяти пунктах.

Луїс за бойкотування закону Тефта

Сінсінаті. — Джан Л. Луїс, голова юнії шахтарів видав заклик до зорганізованого робітництва, щоб воно бойкотувало закон Тефта-Гартлі і таким способом причинилося до його відкликання. Заклик видав Луїс на сорок першій конституційній конвенції шахтарської юнії, в якій бере участь 3,000 делеґатів. Він пригадав зібраним, що деякі інші юнії робили такі самі зусилля, щоб добитися відкликання цього закону. Декто виясню цей заклик, як змагання спонукати робітництво голосувати проти кандидатів Республіканської партії тому, що в ній важливу ролю грає сенатор Роберт А Тефт, як головний автор закону

Противники зміни іміґраційного закону

Ню Йорк. — Організація Дочок Американської Революції ухвалила на стейтовій конвенції резолюцію зі спротивом проти студій іміґраційного закону Президентською Комісією Іміґрації й Натуралізації, заявляючи, що новосхвалений закон Мек Каррана „дуже справедливий і щедрий для людей, що походять з інших країн". Делеґатки конвенції кажуть, що Президентська Комісія була покликана нашвидку, щоб переводити нові переслухання для зміни іміґраційного закону. Таке нагальне переслухання не може принести належної користи, бо воно „поверховне, сторонниче й партійне", кажуть нащадки колишніх американських поселенців, що зберігають у своїх домах спогади заслуг їхніх предків для здобуття волі теперішній Америці.

Пласт купує власну оселю на табори

Ню Йорк. — Організація Української Молоді „Пласт", яка впродовж відносно короткого часу своєї діяльности на американській землі здобула собі найкращу опінію серед громадянства своєю жертвенною працею для громади і зокрема для виховання молоді, робить заходи, щоб придбати власну оселю, де могла б влаштовувати свої вакаційні табори. Впродовж останніх кількох років Пласт успішно, хоч серед найбільших труднощів намагався заповнити цю одну з найбільших прогалин в нашому житті, яку без сумніву становлять літні, вакаційні табори для нашої дітвори і молоді. Керівники Пласту, як це твердить відомий пластовий діяч і громадянин п. З. Корчинський, прийшли тепер до переконання, що на довшу мету не пощастить цеї проблема розв'язати без власної оселі, де можна б такі табори влаштовувати. І тому рішено таку оселю закупити, підшукавши вже навіть відповідний об'єкт в прекрасній гірській околиці біля Гудсону. Для здійснення того великого задуму створено вже окремий Комітет, в якому Пласт репрезентує інж. Ярослав Бойдуник, а громадську організацію Пластприят інж. Клюфас. Комітет вже теж розпоряджає деякими обмеженими фондами на ту ціль, але для її здійснення він потребуватиме ще допомоги з боку цілого громадянства, на яку він без сумніву заслуговує. Для дальшого здійснення тих корисних задумів плянується теж створити окремий Громадський Комітет і Пласт вірить, що вже в наступному літньому сезоні він не потребуватиме йти з таборами в „комірне", але зможе влаштувати їх у власній оселі, на радість нашої молоді і для добра цілої нашої громади.

Відзначення для українського хлопця — діпіста

Ню Йорк. — На п'ятницю 10 жовтня заповіла міська влада урочисте прийняття шкільної молоді, що брала участь в конкурсі писемних завдань (в англійській мові) на тему „Як забезпечити мешкання від вогню". Цю тему піддав департамент пожежної сторожі шкільній раді. У конкурсі взяв участь теж 13-річний українець, Роман В. Яцків, що прибув з своїми батьками, Миколою й Зиновією до Ню Йорку тому чотири роки, замешкав при 1200 Пасифік ст. у Брукліні і записався до парафіяльної школи св. Тереси при Классон евеню. Комісія вирішила, що це одне з найкраще виконаних завдань, а посадник міста Вінсент Імпелітері прислав хлопцеві письмо з побажаннями та з повідомленням, що йому признана медаля.

ЗАКІНЧЕНО БУДОВУ ГОЛОВНОЇ КВАРТИРИ О.Н.

Об'єднані Нації, Н. Й. — Волес К. Гаррисон, директор плянування в будові головного приміщення Об'єднаних Націй в Ню Йорку, повідомив вчора офіціяльно, що будову приміщення закінчено. Будова тривала майже шість років, бо від часу, як Генеральна Асамблея на своїй сесії в 1946 році прийняла від Рокефелера з подарунку велику площу над Східною Рікою в горішній частині міста, рішаючи побудувати там свої приміщення. Вартість подарованої площі виносить 8,500,000 долярів. Кошта здвигненої там будови для Об'єднаних Націй виносять 68,000,000 долярів, а місто Ню Йорк видало дальших 27,000,000 долярів на впорядкування та прикрашення цілого району міста в якому приміщена головна квартира ОН. Головна квартира складається з великої „Залі Зібрань" та 40-поверхового будинку для секретаріяту де є теж відповідні приміщення для конференцій Ради Безпеки та інших органів ОН. Кошта будови покрито фондами з 65,000,000 американської позички і 3,000,000 з каси ОН. Волес Гаррисон, повідомляючи про завершення будови, заявив, що будівля Об'єднаних Націй, подібно як і самі Об'єднані Нації, має „багато сонця і багато тіней". Цьогорічну свою сесію, яка почнеться в найближчий вівторок, Генеральна Асамблея ОН відбуватиме вже в новому приміщенні. Привітальну промову на відкритті тої сесії виголосить посадник Ню Йорку Вінсент Імпелітері.

Південно-корейські війська відбили від червоних стратегічну гору

Токіо. — Аліянтське командування на Далекому Сході сьогодні повідомило, що південно-корейська піхота, після чотирьох днів запеклих боїв, відбила від комуністів стратегічну „Гору Білого Коня", яка панує над шляхом, що був традиційним для інвазії на Сеул, столицю Кореї. Корейці атакували при допомозі танків, артилерії та при підтримці з боку авіяції, що викурювала ворога вогнем, бомбами і кулеметами. Вчора після півночі ціла гора була вже під контролею корейців. Теж на інших ділянках центрального і східного секторів фронту продовжувалися бої, до яких червоні кидають щораз нові сили, поносячи великі втрати.

Овація для корейських червоних на партійному з'їзді в Москві

Москва. — XIX. з'їзд комуністичної партії прийняв вчора „змобілізованими оваціями" заяву комуно-корейського представника, що корейські червоні рішені „боротися до кінця", щоб здобути перемогу над „американськими інтервентами". Після того голова з'їзду побажав „героїчному корейському народові перемоги в боротьбі за волю і незалежність своєї батьківщини." Заяву комуно-корейського представника та опісля побажання голови з'їзду всі зібрані прийняли оваціями і вставанням з місця, отже почестями, які там віддається Сталінові.

Чіянґ обіцює звільнити Китай

Тайпеї, Формоза. — Десятого дня десятого місяця припадає національне свято вільного Китаю і Чіянґ промовляв з цього приводу в радіо до китайського народу на Формозі і в Китаю. Він заявив, що національний Китай „знову стоїть твердо на ногах" та має відповідну силу, щоб „звільнити китайський нарід від комуністичного терору, масакри, голоду і поневолення". Чіянґ признався щиро до своїх помилок в минулому, і заявив, що він прийме радо всяку критику, якщо вона буде корисна для протикомуністичної та протиросійської боротьби і допоможе „національній відбудові". Він ствердив, що комуністичний прем'єр Чу Єн-лай під час свого побуту в Москві підготовив „совєтизацію Китаю, бо всі стратегічні засоби Китаю передав в руки „Сіно-російської корпорації, яка являється інструментом совєтського імперіялізму". Чіянґ продовжував свою заяву: „Вкінці вся територія, багатства і населення Китаю будуть совєтизовані і стануть частиною совєтської імперії". Представник ЗДА Карл Л. Ранкін запевнив китайців на Формозі, що уряд ЗДА „вповні свідомий значення Формози", а генерал майор Вільям С. Чейз ствердив, що настали великі поліпшення в доставі військового влаштування із ЗДА на Формозу, та що національні китайські сили роблять добрі поступи в „вишколі, високій моралі та бойовій готовості".

ПОМЕР ПРОФ. М. ОЛЕКСІЇВ,

Трентон, Н. Дж. — Дня 8-го жовтня помер тут проф. Михайло Олександрович Олексіїв, голова Управи Українського Національно-Державного Союзу в ЗДА, член Української Національної Ради, член Політичної Ради УККомітету та багатьох інших українських установ і організацій. Покійний походив з Катеринославщини, з якої виїхав на еміґрацію під час другої світової війни, працюючи всіми своїми силами для визволення своєї батьківщини. До Америки приїхав два роки тому.

Велика програма святкувань роковин УПА в Ню Йорку

Ню Йорк. — Окремий Громадський Комітет Об'єднаних Американсько - Українських Організацій міста Ню Йорку та метрополітальної округи, який перший відгукнувся на заклик Українського Конґресового Комітету та рішив відсвяткувати імпозантно Академією 10-ті роковини УПА, докладає тепер багато зусиль, щоб приготовити відповідну програму тих святкувань. Академія, як відомо, відбудеться в неділю 26-го жовтня у великій залі Мангеттен Сентер при 34-ій вулиці. Програма складатиметься з двох основних частин: відповідних промов та мистецьких виступів. Робиться заходи, щоб з промовами виступили визначні американські представники. Між українськими промовцями будуть наші місцеві адвокати Михайло Пізнак і Степан Ярема. Володимир Бакад, від імені Українсько-Американських Ветеранів та Ліґи Української Молоді передасть привіти УПА. Пам'ять поляглих вояків УПА буде вшанована при звуках сурми. З короткими промовами виступить теж двох учасників і одна учасниця рейдуючих відділів УПА. В мистецьку частину програми входитимуть виступи об'єднаних хорів: — „Думка", Метрополітального та „Боян", як теж виступ Ансамблю Бандуристів під проводом Ганушевського. В підготовці до Академії вже виготовлено проєкт відповідної відзнаки роботи різьбаря Черешньовського та мґр. Рицара, які працюють теж над проєктом декорацій сцени. — Т-во б. Вояків УПА приготовляє до друку відповідну листівку роботи графіка М. Білинського. Дальші подробиці імпрези мали бути обговорені на нарадах Комітету в п'ятницю 10-го жовтня.

АМЕРИКАНЦІ ПРИЗНАЮТЬСЯ ДО ВИШКОЛУ ПАРТИЗАНІВ

Бонн, Німеччина. Авторитетні американські кола тут „приватно" потвердили вістку, що американські військові власті в Німеччині апробували і фінансово допомагали при створенні і вишколі групи німецьких партизанів, що мали б вести відповідну саботажну акцію на випадок війни зі Совєтами. Це ще було в травні цього року. Проте, вкоротці після того американці переконались, що ця група зловживає американським довір'ям та намагається стати фактором в німецькій політиці і тому американці перестали її піддержувати і припинили фінансову допомогу. Ці факти виявив насамперед прем'єр провінції Гессе в провінційному парляменті, додаючи, що американці перестали піддержувати ту групу після того, як довідались, що вона самочинно приготовила собі список „ненадійних німців", що мали бути „зліквідовані" на випадок совєтської інвазії. На цім списку були переважно німецькі соціялісти. Провінційний парлямент Гессе почав в цій справі своє власне слідство. До цеї партизанського вишкільної групи мали належати переважно молоді німці, між ними теж деякі колишні вояки німецької Вермахт. В горах вони відбували вишкіл та вчилися орудувати піхотною зброєю і динамітом. Американці признають, що сама думка вишколу партизанів на випадок війни не є в собі зла, хоч можливо, „немудра", зокрема після того, як ціла афера вийшла на світло денне, справляючи державному департаментові та департаментові оборони не менше заклопотання, як повідомлення два роки тому, що американці підмінували динамітом всі важливі мости та інші комунікаційні получення, що мали б бути висаджені в повітря на випадок совєтської інвазії. Комуністична пропаганда намагається тепер цей випадок відповідно „капіталізувати."

Комуністи намагаються деморалізувати французьку армію

Париж. — Минулого тижня французька поліція зробила облаву та перевела трус в багатьох комуністичних приміщеннях і редакціях. Захоплений під час трусу матеріял дав в руки поліції багато документів комуністичної п'ятиколонної змови проти безпеки країни. Найбільше документів відноситься до плянів деморалізації французької армії так на континенті, як головно в Індо-Китаю. Комуністичні аґенти, головно з „демократичних" і „республіканських" молодечих організацій, звертали увагу на тих молодих французів, що мали бути покликані до військової служби, намагаючись втягнути їх до комуністичної змови. На підставі цих документів поліція видала вчора десять наказів арешту, але тільки три з них можна було виконати, бо інші обвинувачені „позникали".

Совєти відкинули американський протест в справі обстрілу літака

Берлін. — Совєтські військові власті відкинули американський протест проти обстрілу американського шпитального літака совєтськими бойовими літаками два дні тому. Совєтське пресове аґентство в Східній Німеччині повідомило, що американський протест відкинено на тій підставі, бо літак обстрілювано після того, як він вийшов з визначеного „повітряного коридору" та летів через заборонену зону. Американці в своєму протесті заявили, що навіть коли б цей літак був змилив напрямок і вийшов з „коридору", то це ще не мочло б бути причиною, щоб його обстрілювати.

Іден добачує західний вплив на зміни в совєтських плянах

Скерборо, Англія. — Британський секретар закордонних справ Ентоні Іден вважає, що зміна тону в промовах совєтських володарів на теперішньому з'їзді комуністичної партії в Москві, зокрема передз'їздова заява Сталіна про те, що війна між Заходом і Совєтами не є правдоподібна, — була наслідком західної політики та оборонної підготовки. Промовляючи на відкритті річного з'їзду Консервативної партії, Іден твердив, що західна оборонна підготовка впродовж останніх років та її успіхи могли переконати Совєтів, що кожна їхня дальша аґресія могла б скінчитися для них трагічно.

Англія зробила дві концесії Єгиптові

Каїро. — Англійська військова команда повідомляє, що залишає міст Ел Фірдан, що стоїть над Суецьким каналом і передає охорону над ним єгипетській армії. Цей міст обсадила була англійська військова охорона минулого року, коли зросли були англоєгипетські непорозуміння. Друга англійська уступка проявляється в тому, що англійський уряд звільнич 5,000,000 фунтів ($14,000,000) з єгипетських стерлінґових сальд в довід доброї волі англійського уряду. Цей міст дуже важливий для єгипетської армії, бо через нього йдуть усі достави для єгипетської армії, що стоїть на Сінайськім півострові.

СОВЄТИ ОСУШУЮТЬ ПОЛІССЯ

Москва. — Секретар Комуністичної партії Білоруси Н. С. Патолічев подав до відома на дев'ятнадцятому партійному з'їзді в Москві, що найближча п'ятирічка плянує осушити великі поліські болота, які займають такий простір, як три стейти в ЗДА: Конектикат, Массачусетс і Делевар. Коли цей плян здійсниться то 40,000 квадр. кілометрів поліських болот будуть управною землею. Поліські болота лежать на території України, Білоруси і Литви. Головна ріка Полісся — це Прип'ять, а до неї вливаються коло 400 річок і потічків, які треба буде вреґулювати, та побудувати греблі, канали і водні збірники, що зможуть достачати багато електричної сили. Агрономи твердять, що там дуже врожайна земля, яка зможе видавати від 20 до 25 сотнарів врожаю з одного гектара і збільшить совєтський врожай на мільйони пудів щороку. Головні міста на Поліссі: Пінськ, Берестя, Кобрин, Кам'янець і Лунінець. Початкові праці вже зачалися і Патолічев твердить, що вже в найближчому році 100,000 гектарів будуть осушені та віддані для ужитку колгоспів і совхозів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except holidays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage privided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weakly, English language suppl.)	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$ 2.00	Six months	$ 2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОЗА ПОЛІТИКОЮ ВИЗВОЛЕННЯ

„Ди Ню Лідер" з 29 вересня ц. р. почав друкувати серію статтей на тему американської закордонної політики. Почав цю серію Давид Дж. Далін статтею п. з. „Визволення чи стримання?" Мова тут про американську закордонну політику в відношенні до „Совєтської Росії" та її сателітів в Европі. Американська політика останніх років відносно Совєтів була, як відомо, „політикою стримання". Та недавно почулися голоси про потребу зміни цеї політики, бо вона не дає ніяких успіхів, і то зміни на „політику визволення". Виборчі перегони не дали змоги визначним державним мужам про цю політику ширше говорити, але по виборах ця проблема стане відразу актуальною, а бодай повинна нею стати, без огляду на те, хто буде при владі.

Дискусія, яку почав „Ню Лідер", важлива зокрема для українців, бо ті, що згуртовані біля цього тижневика, не зважаючи на голошену ними поступовість і об'єктивність, майже завжди ставляться вороже до змагань українського народу на самостійне, державне життя. Так було в минулому і так є в статтею Д. Даліна, відомого вже з давніших виступів проти „українських самостійників".

Далін добре критикує американську „політику стримання" і тих, що думають, що єдиною іншою політикою може бути тільки — війна. Справжньою ціллю американської закордонні політики, пише Далін, повинно бути „визволення, а не стримання" і „було б абсурдом замикати на це очі тільки тому, що це може образити Кремль". Він стверджує згідно з правдою, що в такому положенні, в якому тепер знаходиться Европа, Захід ніколи не буде почувати себе забезпеченим. Та в тому місці, де він про це пише, читаємо ще таке: „Европа завжди гляділа на Росію, комуністичну, чи царську, як загрозу, як тільки вона переступала границю, яка тягнеться приблизно вздовж совєтського кордону з 1921-39, який збігається з межами етнічного російського населення". З цього видно, де для Даліна та йому подібних „знавців" східно-европейських проблем сягають „етнічні" межі росіян і Росії. Чи можна тоді дивуватись, що для Даліна не існує українська проблема і боротьба українського народу з червоною московською окупацією? Він ніби не знає, що ті методи, яких тепер вживає Москва у відношенні до своїх сателітів, були десятками років випробовувані на Україні, на українськім народі. Ні, він знає, тільки збуває це мовчанкою і пригадує світові, що ті методи Москва почала вживати щойно в 1940 році, загарбуючи балтійські держави. Ми, очевидно, не зменшуємо в нічому терпінь балтійських народів та їхнього спротиву Москві. Ми співчуваємо усім совєтським сателітам і бажаємо їм якнайскорішого визволення з московсько-комуністичної неволі. Ми тільки хочемо вказати, як усякі Даліни, що беруться впливати як „знавці" на американську закордонну політику, фальшують навіть російські „етнічні" межі. Щоб врятувати Росію Далін „боліє" навіть над тим, як в сателітських державах Москва змушує молодь вивчати російську мову і русифікує ці країни. Він усіх визволяє, чи там дораджує Америці визволяти, але Україну, що століттями терпіла московське лихо, він залишає далі — Сталінові, чи „новій" Росії, що мала б замінити червону Росію. Він такий наївний, що цитує давнє письмо Сталіна до Леніна, в якому виразно сказано, що навіть радянська „Українська Республіка" не дуже то хотіла входити „у федеративний союз з Совєтською Росією" вважаючи таку федерацію „ограниченням її права на самовизначення та наступом на її незалежність", бо з цього мало б виходити, що так само нерадо захочуть федеруватись з Москвою і сателіти, як не хотіли цього українська та башкірська республіки, про які писав Сталін.

Отже для Даліна і йому подібних „федералістів" не існує навіть те, що давніше признав сам Сталін. Вони хотіли б переконати американську закордонну політику, що треба визволяти в Европі усіх сателітів з-під Москви, але України місце — з Росією.

Допомога залишенцям

Останнім часом українська преса почала трохи більше писати про залишенців.

Як відомо, залишенець — це громадянин, залишений назавжди в Німеччині чи Австрії, на „німецькій економії", себто, фактично, без праці, без заробітку, зданий лише на урядову німецьку допомогу.

Бідна, — здебільша стара й хвора — людина, приречена жити серед таких же бідаків — залишенців.

Діймаюче пише про це життя кореспондент з Бреґенцу, в Австрії.

„Українська група залишенців в Бреґенці, за чисельністю, є другою. Та про неї, мабуть, вже всі забули. Це — залишенці в найповнішому й найглибшому розумінні цього слова!

Правда, доходять до них відомості, що десь там, за морями-океанами, говорять та навіть пишуть в українських часописах, нібито їм, — добродійникам, — „доля залишенців лежить на серці". Та від того лежання тільки й потіхи, що лежить! Лежить! І лежить уже довший час! А залишенці тим часом... чахнуть, підупадають на силах... і один одного питаються: — а що це значить — „доля залишенців лежить нам на серці?" Чи то співчувають нам наші брати і сестри, чи це — докори, викиди їхнього сумління?..

„Лежить на серці" — мова мила, радісна і заповідаюча чин, дію... Та щось не чути! Лежить!..

Безробіття в Австрії не могло не відбитися й на залишенцях. Дістати працю, навіть чорнороба, — для залишенця — мрія нездійснима. І тому, хоче чи не хоче, він мусить бути вдоволений з державної допомоги, що, при найбільшій ощадності, дає йому можливість прохарчуватися од сили — 20 днів. І за це спасибі австрійцям, — вони ж бо теж не багаті. Та лихо в тому, що календарний місяць не хоче скоротитися, дорівнятися „залишенському місяцеві" з 20 днів, — вперто тримається своїх берегів 30-ти й 31-го дня! Ця впертість завдає залишенцеві тяжких і постійних турбот: як же прожити тих 10-11 днів!

Тому в таборі проводяться спроби скористатися „водяною теорією".

Ця „водяна теорія" широко практикувалася совєтськими політичними в'язнями в таборах примусової праці. Вона полягає в твердженні, що одне відро води, за кальорійністю, дорівнює одному кілограмові хліба.

Колишні сталінські в'язні, що волею долі опинилися тепер між залишенцями, вирішили скористатися з цієї теорії вдруге, а інші пішли за ними.

Наслідки!

Чи треба їх описувати?!

Тут тільки належить згадати, що практикування цієї теорії найскорше і найтяжче позначається на дітях.

За таких умов — ясно й зрозуміло, не може бути й мови про задоволення найменших культурних потреб залишенців.

А серед тих залишенців є повноцінні інтелектуалісти, різні фахівці і фізичні робітники.

В добрі „старі" часи було чимало опікунів, що цікавилися долею скитальців. Табір відвідувало багато гостей.

А нині... нині з зовнішнім світом залишенців сполучує один-єдиний чоловік —, листоноша. Він з'являється в таборі бистролетним птахом на ровері і гостить залишенців тим, чим багата його поштова шкіряна торба; гостить тим, що кому прислали „із-за морів-океанів" знайомі, друзі, син, донька, чоловік, жінка (й так є!)... кому дає листа, а кому... мовчанку.

Чи ж треба шукати ще більшого розпачу й болю?!

Світе, світе, — де твоє чуле людське серце?!"

Так закінчує свого листа кореспондент з Бреґенцу.

Чи можна щось до цього листа додати? Не можна і не треба, — справа ясна.

Треба допомогти!

Але як?

На це є три способи:

Поперше, — Комітет „Мати й Дитина" при Союзі Українок в Америці (Филаделфія) проголосив передріздвяну збірку харчів і одягу. По всіх більших містах є для цього збіркові станиці. Крім того, Союз Українок догодився з українськими крамницями-купцями, що куплені у них харчі для залишенців будуть зберігатися в тих крамницях до гуртової висилки. Подруге, ЗУАДК проголосив широку збірку одягу й харчів по цілій Америці (ЗДА), для чого також має по всіх головніших містах збіркові пункти, так, що жертводавці не мусять самі відсилати пакунків до Европи. Їхня турбота — лише доставити одяг чи харчі до пункту.

І, нарешті, третій спосіб — це вплата Національного Датку. Коли ви посилаєте до Народного Фонду своїх 10 долярів, то майте на увазі, що тим ви жертвуєте теж на допомогу залишенцям. Так було в минулому, і від часу існування Народного Фонду (за два роки) на таку допомогу уділено дуже поважну суму, а саме понад 60,000 долярів. І коли ви акуратно платили свій Національний Даток, то серед цих тисяч була і ваша лепта для потребуючих братів...

А. Красвий

Японські вибори і японський клопіт

Щойно закінчені вибори до японського парляменту, давши перемогу ліберальній партії нинішнього прем'єра Йошіди, безперечно, поважно зміцнюють становище ЗДА на Далекому Сході і Пацифіку. Бо хоч у ліберальній партії, отже й серед обраних депутатів парляменту, є немало колишніх аґресивно-імперіяльних („великояпонських") діячів і політиків з передвоєнних і воєнних років, коли то Японія провадила політику „Нової Азії", подібно як гітлерівська Німеччина будувала „Нову Европу", то все таки згадані елементи становлять у ліберальній партії сьогодні не сильну меншість. Більшість же членів цієї партії виразно засуджує передвоєнну й воєнну політику японського проводу і має намір провадити й далі політичний курс Японії по рейках дружби і співпраці з Америкою.

Це свідчить, очевидно, про тверезість мислення, про політичну виробленість сучасного активу японської людности. Для порівняння вкажемо, що, скільки нам відомо, в повоєнній Японії не створено якоїсь явно реваншистської партії, а в повоєнній Німеччині (в сфері аліянтської окупації) такою була і, очевидно, є й сьогодні, лише діючи підпільно — відома „Соціялістична державна партія" (Соціялістіше Райхспартай). Не мав досі й уряд Йошіди такого клопоту з соціялістичною опозицією, яку, скажемо, мав і має й досі уряд Аденауера в Зах. Німеччині з своїми соціялістами. Японці, отже, в характері народу переможеного виявили більше тверезої здисциплінованости, ніж це виявили в подібній ситуації німці, що від Америки беруть, з її підтримки користають і її ж, проте, лають. А ще ж з Німеччиною не укладено миру, а з Японією вже укладено, і, треба сказати, мир для Японії нелегкий, хоч цісар Японії Гірогіто і назвав його „милостивим".

Словом, останні вибори в Японії показали, що вона справді реально, твердо оцінює ситуацію свою та політичну ситуацію в світі і не збирається рвати політичного контакту з ЗДА, правильно зміркувавши, що в нинішній стадії розвитку світу, стадії скомплікованої і многоманітної виміни між Заходом і тоталітарним СССР, невтральними можуть бути (чи за таких себе перед світом показувати і вважати) лише політичні недотепи. Отже, раз виключено невтральність, то що мала б означати, в даному разі для Японії, політика не з Америкою, а проти неї? Очевидно, що практично це означало б політику за Совєти, за червону Москву. Тобто, виразніще кажучи, політику добровільного і „без пересідки" залізання в пащу давуна. Бож нинішня знищена війною і розброєна, без жодного воєнного потенціялу Японія не могла б сама ставити будь-який спротив Совєтам у їх намаганні проковтнути її.

Саме кошмарність такої перспективи — стати, в разі відвернення від ЗДА, ще одним московським сателітом — подиктувала японській людності не посилати до парляменту комуністів, — дарма що комуністична пропаґанда, як відомо, ведеться скрізь, отже і в Японії, дуже активно і спритно. Кампартія діє в Японії відкрито і в часі кампанії виборів комуністи в пропаґанді, як то кажуть, „натискали всі пружини", порушуючи і національну амбіцію японців, і важкі досить умовини життя в повоєнній Японії, і певні промахи представників американської влади, — все це звалюючи докупи і скеровуючи проти Америки. І, однак, це їм не допомогло. Здоровий глузд населення похитнути не вдалося.

А тим часом, у наслідку програної війни Японія зазнала дійсно важких утрат. За договором у Сан Франціско минулого року, Японія втратила всю Корею, південну частину Сахаліну, острів Формозу (Тайван), Курильські острови, групу Каролінських і Маріянських островів на Тихому океані, що їх вона дістала була як мандат після І світової війни. Це становило половину її довоєнної державної території і приблизно четверту частину державної людности (беручи кругло, 40 млн. на всіх 120 млн. довоєнної японської імперії). І проте це не все. Бо вона ще втратила Манджурію. Це вже ніби не державна територія кол. японської імперії, а держава самостійна — Манджукуо або Манджоу-ґо. Але в цій японцями ж створеній (у 1932 р.) маріонетковій державі Японія розпоряджалась як у себе вдома: залізниці були японські, промисловість і торгівля також. Саме в Манджурії була основа всієї воєнної промисловсти Японії, розбудована на базі багатих покладів кам'яного вугілля і залізної руди (ні того, ні другого корінні японські острови майже не мають). На крайньому півдні Манджурії — Квантунському півострові японці мали першоклясну воєнно-морську твердиню Порт Артур і там же другий, вже торговельний порт — Дайрен із дуже зручною незамерзаючою гаванню. (До речі, Квантунський півострів з Порт Артуром і Дайреном належав до державної території Японії, як здобутий від Росії в рос. японській війні 1905 року).

Коротко кажучи, з великої імперіяльної потуги в приблизно 510 т. кв. миль і 120 млн. людности, з першорядною воєнно-морською фльотою і такою ж суходільною армією та розвиненим літунством Японія перетворилась в неозброєну й невелику територіяльно (меншу як сучасна УССР, а це ж не вся Україна!) державу на 4 корінних японських островах: Гоншю, Гоккайдо, Кюшю (Кіу-Шіо) і Шікоку.

Та проте майже вся суто японська людність — яких 80 млн. — скупчена саме на цих чотирьох островах. На втрачених же територіях японської людности яко сталих поселенців — не було, за винятком горстки таких на Курилях і Сахаліні. В усіх захоплених посілостях — як даніших (Формоза), так і пізніших (Корея, Квантун і взагалі Манджурія, також тихоокеанські мандатні острови) японці були часовим, „напливним" елементом; це були вояки місцевих залог, урядовці адміністрації (головно, вищої), купці та трохи спеціялістів. Взагалі, треба тут сказати, що дотепер японці в масі своїй не виявили колонізаційного гону й не спішили покидати свої корінні острови, хоч і мали до диспозиції порівняльно не густо заселену і не бідну в природні багатства Манджурію, хоч і тіснота на рідних островах — надзвичайна.

Ця перелюдненість корінної Японії становила проблему до розв'язання і раніш. Тепер же, в зв'язку з редукцією промислу, торгівлі, із загальним зменшенням національних ресурсів, у тім і харчових, що їх раніш постачали нині втрачені володіння, ця проблема стоїть ще гостріше. Чи зможе з нею впоратися в майбутньому Японія, не стаючи на шлях старих (чи, може, й нових?) аґресій — сказати сьогодні трудно. В кожнім разі, на ЗДА щодо цього покладатися японцям не доводеться: Злучені Держави, як відомо, завжди були за обмеження іміґрації азійських народів.

Б. Сивенко

Федір Дудко

Ще раз про те саме

Рік тому на сторінках „Свободи" цілою серією статтей було досить ґрунтовно висвітлене питання українсько-жидівських відносин. Питання це, бодай для української сторони, було питанням дуже болючим, бо від якогось часу на чийсь невидимий знак багато органів жидівської преси раптом почали в один голос гудіти про українське юдофобство, ба — навіть про українське погромництво. Про болючість цього питання найкраще свідчить хоч би те, що один із авторів вміщених у „Свободі" статтей, а саме підписаний під цим, дістав з усіх кінців української діяспори численні листи, в яких чесні люди із шляхетним обуренням відкидали висунені проти української нації обвинувачення, доводячи все їхнє безглуздя і в доказ цього надсилаючи цілі купи фактичного матеріялу.

Ми дуже добре знаємо, кому і в яких цілях потрібно було кинути зерно незгоди поміж українським і жидівським народами. Випробувана у віках засада „діли й пануй" не від нині використовується нашим спільним ворогом і, треба признати, використовується дуже спритно. Нас ані трохи не дивує вжиття проти українців цієї ворожої тактики, адже ця отруя не перестає віддавна діяти серед нас, натравлюючи одну верству нашого суспільства проти другої (православні — греко-католики, східняки — західняки, старі американські іміґранти — діпісти). Але нас безмежно дивує одна річ.

В той час, коли простодушні і легковірні українські маси, як їх не намагалися напомповувати поглядом, що жиди, згідно з ритуалом, додають християнської крови до маци, в ці речі зовсім не повірили, тимчасом такі обізнані у віках із провокаціями і такі обережні у вислідах жидівські маси відразу підхопили безглуздий наклеп на українців і без жодних доказів прийняли його за чисту монету. Цього замало. Жиди, що в більшості народилися на нашій території, довгими віками всуміш із українцями жили там і тому мусіли були докладно знати про настрої наших мас у відношенні до жидівства, не тільки відразу відсахнулись від нас, а ще й кинулися в обійми до тих, хто ще вчора кричав: „Розпни його!" і з санітарних аглядів не допускав жидів на свою територію (поза „чєрту єврейской осєдлості"), вживаючи незмінно згірдливої для жидів назви: „паршівий", „пархач", „смердячий", „парханталій" і т. д.

У жидів — зовсім не лишилося якоїсь оскоми чи чуття відрази до своїх вчорашніх гнобителів. Навпаки, вони залюбки, із захопленням, приймаючи це за "bon ton", говорять їхньою мовою, видають в їхній мові часописи й уважають за високу честь для себе похвалитися, що вони походять „із Росії", хоч усі корінні московські землі із Сибіром були для жидів заказаними територіями. Живучи на українській землі, серед нас, жиди на наказ із Петербурґу були обмежені в можливостях учитись по школах, маючи лище 10 процентів вступу до них. Вони були російськими законами обмежені в правах купна нерухомостей, а навіть позбавлені права жити в усіх дільницях („поліцєйськіх участках") одного й того самого міста. Жиди без окремого дозволу не мали права виїхати з України до якогось міста на московській території, не мали права бути офіцерами в армії, не могли займати жодної державної посади в передреволюційній Росії. Пізніше, в пореволюційних часах, коли один із творців комуністичного перевороту в Росії — Троцький (Лев Бронштейн) став в опозиції до сталінського самодержавстса, маси жидівської большевицької молоді заплатили своїми головами за підозру в „троцкізмі". Нарешті останні відомості із-за залізної заслони говорять про сильно поширене жидоненависництво серед населення Совєтського Союзу, яке примусило маси жидів шукати собі рятунку в Ізраїлі або в Німеччині.

Пригадуючи собі, з другого боку, молодечі літа, коли автор цих рядків вкупі з численними друзями-жидами належав до підпільних політичних організацій на приборканій московськими царями Україні, хочеться запитати, які ж є підстави у тих, можливо ще живучих на світі колишніх його друзів-жидів кидати українцям у лице обвинувачення в юдофобстві чи погромництві, поринаючи водночас у морі безкритичного і безоглядного москвофільства, а навіть натягаючи на себе шкаралупу „русского чєлавєка"?

Іван Кедрин кинув клич подавати в пресі відомості про факти масового рятунку українцями жидівської людности під час гітлерівського її винищення. Дивимося на ці факти, як на відрух звичайної людяности, який міг випадково проявитись в одного, а оминути другого. Натомість уважаємо за конечне постійно пригадувати жидам систему недавнього державного українського будівництва недавніх років і відкриту нею дорогу до співучасти в цьому будівництві жидівського народу. Ця система була вислідом загальної настанови в політичних справах провідних українських верств.

(Закінчення на стор. 3-тій)

О. Г.

ЧЕРВОНИЙ СКЕТЧ У СЛОВАЦЬКОМУ ВИКОНАННІ

(До восьмої річниці комуністичного путчу на Словаччині)

(3)

Тому ці люди з другого транспорту тепер шукали дороги до Австрії, радо годились проміняти словацькі гостинність і добробут на аліянтські бомби, і нам радили робити те саме.

Але що можна було розпочати, сидячи в поїзді спеціяльного призначення! Не вилазити ж усім на будь-якій станції з вимогою зміни маршруту. Отже, треба було покищо сидіти і чекати, аж поки замість хиткої підлоги вагону не станемо ногами на землю.

Ніби, щоб остаточно затруїти нам настрій, випадок підставляє нам ще одну характерну зустріч — військовий поїзд. Чи то він їхав на фронт, чи вертав звідти — невідомо. Однак, зауваживши нас, вояки почали свистати і кричати, а потім з одного вагону вискочило двоє молодих жовнірів і підійшли до нас. Почали питати, хто ми і звідки, а потім несподівано спитали:

— А пречо сте мордовалі жидов?

З нас іще ніхто не вспів зібратися з відповіддю, як пролунав сигнал, і вояки побігли назад. Всі, хто чув останнє питання, стояли приголомшені цілком, а з військового потягу, спочатку невиразно і непевно, але потім все чіткіше і твердше починає вириватись мелодія знаменитої російської „Катюші". Ми слухаємо, і навіть не хочемо вірити: звідки ця пісня тут відома?

— „Пусть он вспомніт
[дєвушку простую,
Пусть он вспомніт,
[как она пойот
Пусть он зємлю бєрєжот
[радную... *)" —

співають словаки, — „А сосєд Катюшу сбєрєжот", — раптом падає високий тенор у нашому вагоні, і ми всі мимоволі вибухаємо реготом.

На четвертий день подорожі перед вечером зупиняємося на станції „Червена Скала" — конечному пункті нашої залізничної мандрівки.

Виходимо з вагонів і зі скімлінням серця оглядаємося довкола. Просто перед нами бовваніє велетенська кам'яна брила зловіщої фарби засохлої крови — „Червена Скала". Довкола — стрімкі височезні гори, порослі густими лісами, що у западаючих сумерках видаються чорними, мов гігантський вивернутий кожух. На небі ще десь є сонце, але його заступають високі гори, а тому в цій пропасті починає моментально темніти і здіймається туман. Краєвид величний як у казці, і як у казці моторошний.

Ми стоїмо безмовно, пригнічені зловіщим видовищем, а серед гробової тиші розлягається несподівано низький пророчий бас:

— Отут нам, братці, й клямка!

Дійсно, виглядає так, що ми опинилися в западні, з якої годі шукати рятунку.

Може через півгодини до нас наближаються якісь постаті з ліхтарями і наказують виладовуватися. Виконуємо наказ мляво, з тяжким серцем, бо, зрештою, нічого іншого не лишається робити.

Десь з лісів, немов би зависнувши в повітрі, з'являються витріщені, злющі прожектори авт, як очі передпотопових потвор, а потім під'їжджають і самі авта, що видаються нам подібними до знаменитих „чорних воронів". Все це виглядає так таємниче-жахливо, що багато людей під різними претекстами просить залишитися на ніч на станції.

А ми знову в першому критому вантажному авті їдемо кудись — дідько знає куди!

По двох годинах їзди приїжджаємо в містечко Мурань. Побачивши світло, наготовану свіжу солому в чистій, просторій школі, привітних словацьких „ненечок" з повними кошами, полекшено зідхаємо і в душі сміємось над своїм недавнім страхом.

В Мурані затримуємося неповну добу. На другий день перед вечором нас знову садять на авта і везуть далі. Одних до містечка Ревуца, других в інші села, а ми опинилися в селі Муранска Длга Лука на половині дороги між Муранню і Ревуцою. В Муранській Длгій Луці є аж три церкви (католицька, протестантська і адвентистська) і три школи, хоч село не дуже велике. Я зі своїми новими знайомими опиняємося в найменшій і найстарішій школі, яка має всього одну залю. Стіни в ній горбаті, стеля обвисла, підлога прогнила — але дарма. Окрім нашого гуртка, до нас потрапляє один художник з дружиною, старий учитель з козацькими вусами, якийсь Альошка Архангельський, криміналіст, на обличчі якого відбилися всі людські пороки, та ще кілька людей, про котрих я вже тепер забула.

Того ж самого вечора стається інциндент: Зіна прожогом влетіла знадвору і посинілими від переляку устами вилебеділа, що за нею гнався „вар'ят":

— Такий страшний, в довгій сорочці, волосся розкуйовджене, з рота тече піна... Боже! Я насилу втікла!..

Але коли ми на другий день вийшли вранці на вулицю, то побачили таких „вар'ятів" відразу кільканадцять. „Довга сорочка" — була зовсім не сорочка, а широчезні білі штани до коліна, які звичайно носять словаки. Як потім ми уже бачили, навіть в неділю більшість з них ходила в таких штанях, до котрих одягалося звичайно чорну маринарку европейського крою.

З зарядженого „слідства" над виниклим „інциндентом" виявилося, що „той вар'ят" власне не біг а просто йшов вулицею, а щодо розкуйовдженого волосся та інших познак божевілля, то їх у темноті не було видно...

Перші два-три дні ми просто відпочиваємо, впиваючи кожним нервом спокій і тиху радість цілком нового для нас життя. Мило було дивитися на запопадливих у роботі селян, що нагадували працьовитих муравлів, мило було слухати їхню особливу, співучу мову, одночасно перетикану дивними словами, подібними до сухого стрекоту переляканого польового коника. „смрть" (смерть), „хрбт" (хребет), „штвртк" (четвер), „врцк" (ворок). Цікаві і захоплюючі були звичаї словаків, їхній побут, їхня строга моральність і навіть їхня дитяча наївність в тих проблемах, які потрясали цілим світом. Політичні катаклізми, що в останніх трьох десятиріччях перекроїли і продовжували далі перекроювати обличчя світу, що міняли не тільки державні кордони, а перекручували побут і світогляди людей, не зачепили устроїв ні матеріяльного життя словаків: тут все ще панував старий, здоровий і міцний аромат давнини і традиції. Пригноблені розчаруваннями, заражені скептицизмом і вибиті з нормальної колії життя, ми дивилися на словаків, як на дітей, а одночасно самі чисто по-дитячому тішились різними дрібницями, які міцно сиділи в словацькому побуті. Тішили нас „живі оголошення", або „бубни", в особах урядовців сільського управління, завданням яких було оголошувати накази влади. Отак іде селом поважний віком словак в чорній камізельці і коротких білих штанах з барабаном на грудях і папером у руці. Пройшовши з 50 кроків, зупиняється і б'є в барабан. Коли коло нього збереться гурт, читає розпорядження або наказ, барабанить знову і йде далі, щоб на найближчому закруті вулиці повторити те саме.

Тішить нас строгий порядок виходу з церкви, згідно з яким парафіяни виходять, починаючи з перших лавок, як жовніри, з молитовниками або біблями під лівою пахвою, один за одним, рівним кроком, лавка за лавкою зправа й зліва, аж поки дійде черга до тих, що за браком місця стоять при самому вході до церкви. Тішить нас навіть звичай настромлювати на цв'яхи, на яких в строгій послідовности за принципами величини і кольору висять чисті баняки, маленькі розетки, вирізані з кольорового паперу...

(Продовження буде).

*) Останній рядок куплету: „А любов Катюша сбєрєжот".

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ню Йорк, Н. Й.

Ще про відкриття домівки „Дністра".

У неділю, 5 жовтня ц. р. продовжувалося святкове відкриття новопридбаної домівки Т-ва „Дністер", 361-го відділу У. Н. С. Присутніх на залі членів „Дністра" й гостей, що зібралися в числі около 100 осіб, привітав голова Т-ва М. Малетич, з'ясовуючи завдання Т-ва „Дністер" і значення власної домівки для успішної його праці. Декілька промовців з-поміж урядників і членів „Дністра" у своїх промовах заторкнули низку проблем, зв'язаних не тільки з працею УНСоюзу, й „Дністра", як його відділу, але й із загально-національним життям. Усі промовці, чи то давньо-прибулі, чи нові, однозгідно підкреслювали потребу активізації загалу в праці для української справи. Окрему увагу звертали на конечність придбати Народний Дім у Ню Йорку. Голос забрали — фінансовий секретар „Дністра" і головний радний УНСоюзу П. Кучма, рекордовий секретар „Дністра" В. Барагура, касієр І. Собенко та члени: п-ні Скодзінська й пп. Лагуза, Кольба, Стасюк і Гладун. Довір'я й признання урядові „Дністра" висловив п. Чернюк, який одночасно уфундував від себе й дружини 6 крісел для нової домівки на суму 38 долярів. На устаткування домівки цього вечора склали пожертви ще такі громадяни: п. Гладун 50 дол., п. Кучма 50 дол., п. Сосницький 10 дол., а п. Собенко зрікся в користь домівки своєї винагороди в сумі 100 дол., яка прислуговує йому як касієрові „Дністра".

У дружній атмосфері пройшла решта вечора. Зібрані гуторили за буфетом, що діяв справно під керівництвом п-ні Кучми та при співпраці пп. Лібовича, Василищина, Савицького і Олексіва.

Управа „Дністра" сподівається влаштувати ще таку зустріч, щоб у відкритті домівки могли взяти участь всі ті члени, які не змогли прибути на два перші вечорі в суботу й неділю.

В. Б.

Доповіді в Станиці УСС.

В неділю, 28. вересня 1952 р., як продовження наміченого циклю військових доповідей, відбулася чергова, що її виголосив д-р С. Ріпецький на тему: „Бої УСС-ів за Лисоню в 1916 р.".

Станичний відкрив сходини та привітав гостей, зокрема п. генералпоручника О. Загродського, генштабу полк. А. Валійського, полк. В. Дітля, гостей з ОбВУА, Т-ва Запоріжців, 1. Української Дивізії та УПА.

Доповідач і цим разом заскочив слухачів приємною несподіванкою, представляючи їм оригінальні письма, статті, видання з тих часів. Першзавсе, заки перейшов до розгляду цього найбільшого бою УСС-ів, в якому полк мав до 700 втрат, уважав за доцільне впровадити слухачів в історичний звязок боротьби за українську державність. Як початок збройної боротьби проти російського імперіялізму в XX. сторіччі подав рік 1911, коли у Львові основано перші тайні ґуртки молоді, в яких почала розгортатися мілітарно-виховна праця. До політичного ідеалу самостійности України долучилася вже мілітарна думка, ясна й однозначна. Січовострілецький рух виявив себе вповні в 1914 році та чергових роках 1. світової війни, коли сотні та курені УСС-ів зударилися на побоєвищах східного фронту з полчищами російського царату. Як один із учасників боїв на Лисоні, дуже вірно й реалістично зобразив кількаденні бої УСС-ів на початку вересня 1916. (час офензиви Брусілова, що почалася в серпні). Доповідач відчитував і свої власні (оригінальні) картки полевої почти, в яких формою тодішньої думки передавав події на Січовому фронті кожного дня.

Слухачі вислухали з великою увагою цікавої доповіді, поданої з глибокою аналізою фактів. (р)

СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ ФІЛЯТЕЛІСТІВ ПРИ ПРАЦІ

Заходом СУФ-у придбано домівку при 208 Іст 6 вул. в Ню Йорку, як співнаймач разом із Комітетом Об'єднаних Американсько - Українських Організацій та Комітетом будови Українського Народного Дому в Ню Йорку. Дня 4-го жовтня ц. р. відбулися чергові ширші сходини членства, на яких голова СУФ-у п. Мартинюк, подав звіт із діяльности Т-ва. Управа декомплетувалась через виїзд секретаря інж. Кукти до Клівленду, закуплено інвентар, раніше циклостиль, тепер машину до писання та шафу, голова подарував спеціяльне побільшуюче шкло та зубкомір. СУФ брав участь в П'ятому Конґресі УКК за посередництвом бувшого голови д-ра Котика, зараз СУФ входить в склад комітету для відзначення 5-ліття прибуття нової еміґрації.

На днях СУФ одержить Чартер, бо товариство заінкорпороване, що дасть йому можливість вступу до Союзу Американських чи Світових Філятелістів, де є багато поля для поширення української визвольної справи за посередництвом української філятелії. Голова подав до відома, що СУФ нараховує около 130 членів, приготовляються до друку дві філятелістичні монографії про значки Києва, Одеси та Поділля, знатоків української філятелії, англійців Ґріверса та Роберса в українськім перекладі пор. Личманенка. СУФ плянує в домісці урядити Клюб-Читальну з відповідною фаховою літературою та бібліотекою як також врядити незадовго Товариську зустріч із доповідю сеніора української філятелії, проф. Яковлева.

За орган СУФ-Філятеліст звітував д-р Котик, який виконує функцію його редактора, як також референт видань п. Михайлів, які повідомили, що в коротці вийде ч. 6 Філятеліста, із новою обкладинкою. Філятеліст, який виходив що два місяці, перетворюється на Квартальник. В нім запроваджено розділ доповнень до Каталогу укр. значків Максимчука Д-р Котик зреферував відношення СФУ до Британського Королівського Тов. для Російської Філятелії, де Україна являється підвідділом, яке має свою філію у Филаделфії. Потім дав звіт референт виміни Яр. Петиш, який повідомив про уладженні виставки на здвизі СУМА у Филаделфії з 6. і 7. вересня ц. р. та про виставку української філятелії на конвенції Амерікен Філятеліст Сосасті в Національнім Музею у Филаделфії, де всі виставові значки були поміщені в Каталозі виставки. Після дискусії, обміни значками і закупів закрито сходини.

Д-р Ол. Соколишин.

Вісті зі СФУЖО

„Союз Українок Франції", став одинадцятим членом СФУЖО. У вересні відбулися Загальні Збори „Союзу Українок Франції", що після недовгої перерви в праці ізза формальних причин, відновив свою діяльність. На зборах прийнято плян праці і як одно з головних її завдань, це підготовка до Міжнароднього Базару в Парижі, що відбудеться в грудні ц. р. Головою СУФ вибрано п. А. Сапрун.

Загальні Збори перевели ухвалу вступлення в члени Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО), бажаючи в той спосіб заманіфестувати свою солідарність з українським жіноцтвом цілого світу та одноэгідність жіноцтва проти московсько-большевицької наруги над українським народом.

Союз Українок Франції зорганізований після другої світової війни був одною з перших українських організацій в Европі, що мали відкрите вікно у світ. Він за допомогою Об'єднання Ук. Жінок в Німеччині в 1947 р. брав участь у Міжнародньому Конґресі та Міжнароднім Базарі і дав основи для членства СФУЖО в Світовому Союзі Матерей.

Союз Українок Франції був також одним з організаторів Світового Конґресу українського жіноцтва в 1948 році у Филадельфії.

Тому остаточне оформлення його членства в СФУЖО значно скріпляє ряди жіноцтва. Союз Українок Франції, що має свій осідок в Парижі, де є осередок політичного і культурного життя світу, має велике значення для дальшої праці українського жіноцтва, через зв'язки, які там можна нав'язувати.

Радієві передачі СФУЖО

Радієві передачі жіноцтва через радіовисильню в Римі продовжуються. Після Звернення голови і містоголов СФУЖО зі всіх континентів, іде тепер цикль передач з проблематики підсовєтської жінки.

Порівняння життя жінки у вільному світі, її становища в державі, її можливості у виховній ділянці та домашньої господарки це головні теми, як і біжучі справи з життя і праці українського жіноцтва в світі.

Держачи руку на живчику жіночої праці в цілому світі, ми маємо змогу координувати усі відомості жіночої праці.

Авдиції йдуть що тижня 10 - 12 мінут кожної неділі. Жива співпраця усього жіноцтва зокрема жіноцтва з Центральних земель дало змогу подвоїти наші авдиції в Римі.

З цим місяцем СФУЖО починає також ряд авдицій через Голос Канади. Започатковує звернення голови п. Кисілевської О. та інформацім про СФУЖО й сфедерованих Організацій. З того рамени подано вже Звернення містоголови СФУЖО, п. Евг. Ситник.

Часопис „Свобода" повинен знаходитися в кожній українській хаті!

Українське жіноцтво Бразилії відбуло свій З'їзд

Хліборобський Освітний Союз в Курітібі — Бразилія, відбув свій Ювілейний З'їзд. В рамцях цього З'їзду відбулася ширша ділова нарада членів Жіночих Секцій в Курітібі. Жіноцтво й члени Освітного Союзу обмінявшись думками, ухвалили створити Центральну Управу, яка мала б бути осередком праці і вказівок для всіх Секцій.

Від 25 липня цебто від дня вирішальних нарад Жіноча Секція в Курітібі перейшла на права окремого Департаменту при центральній управі Х. О. С., який буде в своїй праці керуватися окремим правильником. Головою вибрано п. Занаїду Яшинську, культ. освіт-референткою — О. Кушнір. Намічено плян праці, головно в приєднуванні молоді, творення дитячих бібліотек, творення окремих рефрентур і т. д.

Цетральна управа вислала привітання голові СФУЖО п. О. Кисілевській та подяку для СФУЖО за підтримку.

Вже після З'їзду Центральна управа вирішила стати самостійною жіночою організацією.

ПЛЯНИ ПОШИРЕННЯ УНІВЕРСИТЕТУ Н. Й.

Ню Йорк. — Джордж Е. Рузвелт, президент університетської ради та Генрі Т. Гілд, канцлер університету сповістили про задуми поширення нюйорського університету, обчислені на десять років. Цей десятирічний плян вимагатиме, для його здійснення, понад 102 мільйони долярів, куди вчислено й понад 52 мільйони для здвигнення найрізніщих шкільних будинків та засоби на спорудження найновіших фізичних лябораторій тощо. Ініціятори поширення університету сподіваються, що необхідні кошти покриються жертвами прихильників науки.

ВІДГУКИ ДНЯ

НАЦІОНАЛЬНІ „ОВЕРТАЙМИ"

Є перед залізною куртиною одна порода людей, не якихсь там, а таки наших, що сама собою дуже цікава. Живе серед нас, кожному з нас відома, але як вона живе — просто загадка, бо не знати, коли їсть і спить.

Вона є на кожному концерті, кожній театральній виставі, кожній забаві, маніфестації, демонстрації, зборах, засіданнях, відкритті, закритті, заложенні, засновинах, основинах, відгитах, докладах, доповідях, рефератах, ювілеях, роковинах, вігах і т. п. просфорах.

Не було б це дивне, коли б вище згадані імпрези відбувались поодинці кожного дня року. А то ідуть ці імпрези парами, четвернею, а навіть шестернею. Аж гуде українське ґетто.

Багато людей каже: „Не знаю, на що йти!" — і ... не йде зовсім.

Але одна порода людей йде на кожну імпрезу.

Прибігає задихана, скажімо — на забаву. Випиває шклянку якогось там „кола", скаже комусь пару компліментів, вислухає кільканадцять імпертиненцій, всміхнеться тут, уклониться там і — вже її нема. Нема, бо не має часу, бо біжить на другий кінець міста, до Одву, Оггсу, Сума чи Одума, Ентеешу, Увану чи Добрусу, з Давнтавну на Аптавн, з Весту на Іст, з підземки на автобус, з надземки на тролейбус. Гонить важко дихаючи з папером у руці, з усмішкою на лиці, з оливом у ногах і з тихими прокльонами в душі. Всюди на людей цієї породи чекають, усюди їх сподіваються, бо всюди повинні бути, бо треба, бо конче, щоб були, щоб бачили, щоб переконалися, щоб ... і т. д.

Була ця порода людей і в старім краю. Але там вони ходили повільно, ставали зі знайомими на півгодинну розмову, роздавали дарові квитки до кін і театрів, одне слово: не спішилися.

Не знаю, як було в Києві, але так було у Львові. Бувало самі зачіпали знайомців ...

— Дай Боже здоров'я! Як ся маєте!!

— Поважання. Дякую. Вибачте, спішуся на збори ...

— Не ґризіться! Я також іду туди, але маємо ще час, перед другою не зачнеться!

І починалася розмова ...

А тут, коли здиблю когось із цієї породи на вулиці, то зовсім не те.

— Гелло! — кричу.

— Дай Боже, дай Боже!

— Слухайте, чи ...

— Вибачте, бо ...

І вже побіг.

Тільки поли сурдута мають, тільки записник у руках блискає.

Не знаю, як по інших місцях українського скупчення — у Филаделфії, Скрентоні, Пітсбурзі, чи Дітройті, але, думаю, так само, як у нас, у Ню Йорку. Адже і там, як пишуть у часописах, по кілька імпрез кожного дня.

Так уже написано в поцейбічній книзі нашого буття і на те нема ради.

Буває нераз, що людина згаданої породи сяде денебуть у кутку і тільки дух переводить.

— Виглядаєте сьогодні наче б змучені! — жалують знайомі.

— Ні ... Тільки журюся ...

— Чим?!

— Я вже, бачите, оце на третій імпрезі, а ще на дві випадало б піти.

— — — — — — — —

Спитаєте, Шановні Читачі, хто це такий?

Це редактори українських часописів!

Галактіон Чіпка

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМ САМИМ І СПІВВЛАСНИКАМИ ТРИНАДЦЯТИ МІЛЬЙОНОВОГО СОЮЗОВОГО МАЙНА!

Ще раз про те саме

(Докінчення зі стор. 2-гої)

В минулорічних статтях ми вказували на 4-х мовні написи на перших грошах молодої української республіки, в тому й на написи в жидівській мові. Ми вказували на національну жидівську автономію в рямцях української держави і на перших міністрів жидівських справ в українському уряді (між інш. на особистого приятеля С. Петлюри — Пінхаса Красного). Це був перший випадок на світі, коли держава вводила в свій уряд міністрів меншостевих груп, що заселяли її територію, а саме міністра російських, міністра польських і міністра жидівських справ. Тепер ми хочемо вказати ще на одну річ, а саме на український вияв повного довір'я до жидів і повної охоти співпрацювати з ними в ділянці духовій, в ділянці високого шкільництва.

В останньому 4 (26) числі журналу „Вісті Т-ва Українських Інженерів в Америці" за липень-серпень 1952 р. в незвичайно цікавій статті, присвяченій історії заснування і діяльности Української Господарської Академії в Подєбрадах (Чехія) знаходимо відомості про те, що до професорського складу цієї знаменитої високої української політехнічної школи на еміґрації, крім кількох чехів, як господарів краю, де Академія знаходилася, були запрошені ще професори-жиди, а саме: Соломон Гольдельман (тепер професор жидівського університету в Тель-Авіві в Ізраїлі) та Давид Райхінштейн, довголітній асистент професора Айнштайна. Автори вказаної статті, подаючи це, слушно запитують: „Чи не показово це для наших „приятелів", що намагаються українсько-жидівські стосунки звести — до погромів?"

Так, це дуже багато говорить про настрої українства до жидів. На превеликий жаль, з боку жидів не бачимо нічого подібного у відношенні до українців та їхніх змагань.

Цікаве в цій справі ще одно: виявляючи до нас, до арабів та до деяких інших народів свою нехіть, жиди, рівночасно вимагають якнайуважливішого відношення до себе. Але про причину цього дивного явища, колись іншим разом.

ШУКАЄМО СПОНЗОРІВ

В далекому ІРАНІ переживає група українців — втікачів із Совєтського Союзу. Це переважно самотні мужчини у віку від 40. до 45. років. Всі вони працювали дотепер в Ірані, але останнім часом вийшов там розпорядок про заборону затруднювати чужинців і ці люди опинились зовсім без засобів до життя, а іранська влада дала їм наказ вибратись із держави. Повертатись до Совєтського Союзу цим людям означає однаково, що смерть. Вони вже давно мріяли про Злучені Держави і деякі з них зареєструвались на переселення до ЗДА ще в 1947 році. Їх справи вже актуальні, але для полагодження потрібно їм спонзора у ЗДА і афідавіту від спонзора.

ЗУАДКомітет звертається до людей доброї волі і серця, допомогти цим жертвам большевицького терору переселитись до ЗДА. Особи, які хотіли б виставити для цих іранських українців афідавіти, прошені зголоситись до ЗУАДК на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE Inc.
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa., U.S.A.

На бажання подамо всі дані про цих українських втікачів, як теж їхні прізвища, яких не проголошуємо з уваги на їхню безпеку.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет

Спорт

ОРЛИК — ҐАНҐЕРІЕН СК 0:3 (0:2).

Клівленд. — Ще рік тому в Клівленді можна було без великих трудів здобувати футбольний чемпіонат. За той час повиростали сильні конкуренти (Лідеркранц-Менфілд Ст. Стіфен Ґанґерісн СК, ще одна мадярська дружина — Клівленд Юнайтед, німецький Баєрн). З них недільний суперник Орлика направду клясовий суперник, що міг би грати поважну ролю в Ню Йорку, Шікаґо, чи Филаделфії. Поразка в такому відношенні не приносить Орликові неслави, а його завзятій дефензиві навіть приносить похвалу.

оНо

УКРАЇНЦІ В „БРАЗИЛІЙСЬКІЙ АСОЦІЯЦІЇ ВІЛЬНОЇ ЕВРОПИ"

З кінцем серпня ц. р., по довшій організаційній підготовці, оформилась в Ріо-де-Жанейро „Бразилійська Асоціяція Вільної Европи", до якої ввійшли представники Болгарії, Естонії, Латвії, Литви, Мадярщини, Польщі, Румунії, України і Чехословаччини. Асоціяція буде діяти на власних статутах, затверджених вже федеральним міністерством справедливости і внутрішних справ.

Головним завданням є плекання і ширення культури країн положених між Балтійським і Чорним морями, як теж моральна підтримка народів цього межимор'я в їх національних і загальнолюдських прагненнях. Для здійснення цих завдань Асоціяція буде користуватися пресовими публікаціями, радіопередачами та прилюдними конференціями. Щоб оминути можливі непорозуміння між членами Асоціяції, учасники основуючих зборів прийняли однозгідну постанову, що в діяльності організації не буде порушуватись питання кордонів між поодинокими народами.

До проводу Асоціяції ввійшли чільні особи з бразилійського політичного громадського світу та представники вище названих країн. Почесними президентами обрано: сенатора Асіс Шатобріян Бандейра де Мело, сен. Аленкастро Гімарайс, сен. Артур Бернадес Фільйо і сен. Гамільтон Ногейра. Головою Адміністративної Ради став Генрик А.Ш. Иордан, а його заступниками по черзі: мін. Ян Райсер (чех) мін. Микола Горті (Мадяр) і А. Ніколаєф (болгарин); генеральний секретар — полк. Станислав Кара (поляк); генеральний скарбник — пплк. Едвард Ресcель (румун), а його заступниками — д-р Хрістофе Каляй (мадяр) і інж. Андрій Мазай (українець). Як члени Адміністративної Ради ввійшли: Тадей Сковронські (поляк), мін. Петерс Олінс (латиш), мін. Фрікас Месріс (литовець) і конс. Карло Аст (естонець). При Асоціяції є ще передбачена Дорадча Рада, склад котрої буде обрано в найближчому часі.

Вступлення українців до „Бразилійської Асоціяції Вільної Европи" наступило після переведення відповідних розмов уповноваженим української централі — Конґресового Секретаріяту — з членами основниками Асоціяції та після офіційного запрошення українців до участи в цій організації.

Ізраїль звільняє банкові конта арабських втікачів

Об'єднані Нації, Н. Й. — Представники Ізраїля до Палестинської комісії при ОН повідомили, що їхній уряд погодився звільнити заморожені конта арабських втікачів висотою 14,000,000 до 15,000,000 долярів. Ця заява викликала прихильне враження, що може прийде до розв'язки й інших спірних проблем, які існують між Ізраїлем та шістьома арабськими державами, що знаходяться досі в стані війни з новою ізраїльською державою. Ці конта находяться в ізраїльських банках і належать до 20,000 арабських втікачів, які залишили Палестину під час війни Ізраїля з арабськими державами. Гроші виплачуватимуть тим втікачам, що мають найнижчі вкладки і їх найбільше потребують. Давніше Ізраїль узалежнював виплату цих конт від домагання, щоб і арабські держави, головно Ірак, виплатили гроші тим жидам, що еміґрували до Ізраїля, а тепер відступив від цього домагання. Гроші виплачуватимуть відділи Барклей банку, які існують в Ізраїлі та всіх арабських державах.

Посмертна Згадка

АЛЕКСАНДРА ДМИТРИШИН, члениця, від. 373 УНСоюзу, Тов. Любов в Ст. Луїс, Мо., померла 1. жовтня 1952 р. на 30-му році життя. Родилася в селі Бобруч, пов. Косів, Україна. До УНСоюзу вступила 1949 р. Полишила в смутку мужа Андрія і дочку Марію. Похорон відбувся 4-го жовтня з погребового заведення до Греко-Католицької Церкви при участі родини та члениць УНС, а відтак на цвинтар Резорекшен. — В. Їй П.

А. Ґромоцька, рек. секр.

Листування УККА

„Група українців". — Канцелярія УККА отримала Ваше важливе письмо, вислане — як показує поштова печатка — 6 жовтня 1952 з місцевості Провіденс, Р. Ай. Але Ви забули дати підпис й подати адресу, куди треба вислати відповідь. Напишіть нам — відповідь вишлемо негайно.

Пан Осип Кравець. — Ви вислали нам листа з дати 1. жовтня 1952 з поштового уряду в Нюарку, Н. Дж. (на печатці дата 2 жовтня). Куди вислати бажану пораду? Ви ж не подали Вашої адреси. Чекаємо. Знайомих п. О. К. просимо поінформувати його про це наше повідомлення.

Канцелярія УККА.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ
з сумом сповіщає, що у м. Трентоні, Н. Дж., упокоївся в Бозі

ПРОФ. МИХАЙЛО ОЛЕКСІЇВ,

відомий український діяч. Член Політичної Ради Українського Конґресового Комітету, б. Член Української Національної Ради, і Голова Центрального Комітету Українсько-го Національно-Демократичного Союзу.

Похорон відбудеться в суботу, 11 жовтня, в 9 год. рану, в м. Трентоні.

В.П. Пані Дружині й Синові Покійного висловлюємо наше глибоке співчуття.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ.

Філія УНДС, Т-во сприяння УНРади і філія УРС ім. А. Коцка в Трентоні, ділиться сумною вісткою з укр. Громадянством, що 8 жовтня 1952 р., о год. 6:15 по пол., спочив в Бозі лицар ордену Залізного Хреста і лицар ордену С. Петлюри, Голова УНДС, член УНРади, член прибічної ради представництва Виконного Органу УНРади, член політичної Ради УККА та член багатьох інших укр. організацій

Сотн. Проф. МИХАЙЛО ОЛЕКСАНДРОВИЧ ОЛЕКСІЇВ.

Похорони відбудуться 11. жовтня 1952 р., о год. 9. рано в укр. автокефальній православній церкві при 824 Еделайн вул. в Трентоні.

Вічна Йому Пам'ять!

Повідомляю Рідних, Товаришів та Знайомих що в десяту річницю смерти Мойого Незабутнього й Найдорожчого сина

ТАРАСА БУДЗА

відбудеться В ЧЕТВЕР, 16. ЖОВТНЯ 52, о год. 8-ій рано, в церкві св. Володимира, в Гемстеді, Н. Й.,

ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ.

Замість вінка на могилу, висилаю через ЗУАДК $20.00 для хворих українців в оселі — Ам Гоген Кройц, Реґенсбурґ, Німеччина.

БАТЬКО.